Pełnościowe [illegible]

PRENUMERATA MIESIĘCZNA [illegible] Z dostawą w miejscu lub przesyłką pocztową 6000 M. Za granicą 5500 M.
REDAKCYA I ADMINISTRACYA: Lwów, ul. [illegible] 4. Telef. Red. 15. — Telef. Admin. [illegible]

GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH [illegible]

Numer zawiera 17 stron.

CENA POJEDYNCZEGO NUMERU 200 Mk.

Wychodzi codziennie o godzinie 6-tej rano.

Nr. 6596. Lwów, niedziela 21. stycznia 1923. Rok [illegible]

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Exposè premiera Sikorskiego w Sejmie.

Reforma administracji państwowej. --- Bezwzględna walka z drożyzną. --- Specjalną opieką otoczyć należy ziemie kresowe. --- Mniejszości narodowe: „W Polsce niema obywatelstwa do wypowiedzenia!“

Warszawa. (PAT). Dziś wygłosił Prezes Rady Ministrów p. Sikorski w Sejmie następujące przemówienie:

Wysoka Izbo! Objąłem ster rządów w **warunkach ciężkich i niezwykłych**, w chwili **trudnej i bolesnej**, w momencie który zawisł **groźną** przestrogą nad Polską, wstrząsając **państwem** do podstaw. Warunki te tłumaczą **jasno**, dlaczego staje przed panami człowiek w mundurze który to mundur **niema być bynajmniej wyrazem metod wojskowych w rządzeniu i pobrzękiwania szablą.** Ta zewnętrzna oznaka mojej osobistej przynależności do armji polskiej niechaj będzie w obecnej chwili dowodem że jestem i pozostanę w sprawowaniu rządu człowiekiem **bezwzględnie bezpartyjnym nieprzynależnym do żadnego stronnictwa** i niezwiązanym z żadną klasą, ani też **postronnymi** interesami, ale staję na straży jedynie i wyłącznie dobra **państwowego** oraz potrzeb Rzeczypospolitej.

Będę szczęśliwy, jeżeli potrafię stworzyć **normalne** warunki życia politycznego i jeżeli **wpłynę** na złagodzenie walk partyjnych co powinno skierować całą energję potencjonalną **narodu** na teren twórczej dla Ojczyzny pracy. Przedstawiając pozytywny program rządu, przypomnę, że program ten staje pod znakiem wielkiego hasła naprawy Rzeczypospolitej.

Omawiając realny program spraw, które otwierają się przed narodem zacząć musimy

od analizy istniejących stosunków,

w myśl zasady, że dobra djagnoza decyduje o uzdrowieniu chorego. Poruszę przytem najważniejsze problemy z całą szczerością i to nie dla szerzenia posępnych nastrojów, lecz wprost przeciwnie, dla wydobycia z całego narodu **realnego, a możliwie zgodnego wysiłku,** bez którego naprawa Rzeczypospolitej będzie rzeczą trudną, a stać się może wręcz niemożliwą.

Rząd wobec grudniowych ekscesów ulicznych.

Nie **mogę przytem pominąć milczeniem smutnych wypadków grudniowych w Warszawie.** Tragiczna śmierć pierwszego Prezydenta, awantury uliczne w stolicy, które doprowadziły do bratobójczych strzałów, wywołały w całym świecie wrażenie zapowiadających się poważnych wstrząśnień w Polsce. Najlepszą miarą sytuacji są głosy prasy zagranicznej, które podkreślały dobitnie **niezdrową atmosferę, panującą w Polsce** i wskazują na nieuchronną rzekomo groźbę wojny domowej.

Zło musi być stłumione w samym zarodku,

Dlatego za zgodą czynników konstytucyjnie przewidzianych **wprowadziłem w stolicy stan wyjątkowy.** Sprawowanie władzy, aby było celowe musi być bezwzględnie sprawiedliwe. Dlatego **pociągnąłem do odpowiedzialności organizatorów bojówek** młodzieży, które uzurpując sobie prawa władz bezpieczeństwa zatrzymywały siłą obcych posłów, atakowały członków Zgrom. Narodowego i budowaniem barykad usiłowały wywołać nastrój rewolucyjny. W ten bowiem sposób **dopuszczono się potwornego gwałtu publicznego** i narażono autorytet państwa na śmieszność i wreszcie obrzucając grudami śniegu Prezydenta **obrażono najwyższy majestat Rzeczypospolitej.**

Rząd karząc winowajców tych zbrodni **oraz** pociągając do surowej odpowiedzialności komunistów, którzy brali udział w zajściach na pl. Trzech Krzyży i przygotowali się do wykorzystania powszechnego zamętu, nie mógł jakby to chcieli niektórzy dla rzekomej równowagi **zwrócić się z represjami także przeciwko masom robotniczym.** Te masy ludowe, jak ogół całego narodu bowiem **okazały w ciężkiej dla państwa godzinie głębokie poczucie odpowiedzialności,** wobec ojczyzny. Nie dały się sprowokować czynnikom nieodpowiedzialnym do ślepego odruchu, jaki nam wówczas groził. Jestem zaś najgłębiej przekonany, że

rozpoczętej wówczas wojny domowej dokończyłyby inno a niestety obce czynniki.

Rachuby i radość wrogów naszych okazały się wówczas dzięki postawie całego narodu przedwczesne. Polska zaś raz jeszcze stwierdziła, że **w swoich masach najszerszych jest krajem spokojnym, zrównoważonym, spragnionym ładu, porządku i twórczej pracy,** któraby dała ujście jego potężnym siłom konstrukcyjnym. Dzięki tym wysokim zaletom narodu można już było w pierwszych dniach stycznia zarządzić **zniesienie stanu wyjątkowego.**

[illegible] waśnie partyjne.

Sąd ten uprawnia mnie i poniekąd zobowiązuje do poważnego spojrzenia na rozdzierające dziś Polskę **waśnie partyjne,** które to w głównej mierze **nie dopuściły dotychczas do harmonijnego wzra-**

silenia i umocnienia gmachu państwowego. W chaosie walk partyjnych, w rywalizacji poszczególnych egoizmów nie umiano zdobyć się na podporządkowanie interesów własnych ogólnej idei państwa, nie starano się wytworzyć tej rozumnej przeciętnej, bez której żaden program państwowy ostać się nie może.

Stosunek rządu do Sejmu i Senatu.

Mówiąc o przyczynach obecnego stanu rzeczy w państwie dotknąć muszę roli **pierwszego Sejmu konstytucyjnego.** Sejm suwerenny nie umiał niestety

wyłamać się całkowicie z tradycyjnych w Polsce nałogów dawnego sejmikowania,

występował przeciwko najsłabszym nawet rządom, odbierając im resztę powagi i siły wykonawczej. Niezdolność do stormowania trwałej większości spowodowała efemeryczność rządów i uniemożliwiła wszelką pracę planową.

Ciągłe zmiany gabinetu ulawiały rządy czynników drugorzędnych,

opartych zbyt często wyłącznie o własne partie, a lekceważących swoich zwierzchników, pozbawionych najsilniejszego autorytetu — trwałości.

Smutne te refleksje nakazują rządowi obecnemu **postawić jasno i otwarcie sprawę przyszłego, trwałego**

stosunku do ciał ustawodawczych.

Podstawowym warunkiem pomyślnego powodzenia pracy zbiorowej jest **należyty jej rozdział** i odpowiednie unormowanie roli biorących w tej pracy udział czynników. Kierowanie sprawami państwowemi jest właśnie pracą zbiorową, w której uczestniczy Sejm i Senat, jako władza ustawodawcza, oraz Prezydent Rzeczypospolitej i rząd, jako władza wykonawcza. **Wzajemne utrzymywanie powagi i zaufania tych czynników, wzajemne wspieranie ich autorytetu jest naczelnym warunkiem tej pracy.**

Rząd opierając się na wskazaniach konstytucji dążyć będzie ze swej strony do utrwalenia zasady, że wykreślenie kierowniczych linji i wskazań polityki państwowej tak wewnętrznej, jak zewnętrznej **należy w pełni do ciał ustawodawczych,**

praktyczna zaś realizacja tych wskazań jest zadaniem rządu,

który za spełnianie swych obowiązków odpowiada całkowicie przed Sejmem i Senatem. Ciałom ustawodawczym przysługuje prawo kontroli postępowania rządu w normach konstytucyjnie zagwarantowanych. **Rząd musi w tym zakresie przyjąć każdą uchwałę Sejmu jako obowiązujące dla siebie wskazania.** Równowaga polega na tem, że sprawność organizacji państwowej wymaga, aby w zakresie działania władzy wykonawczej nie było **pola ingerencji poszczególnych posłów, czy ugrupowań.**

Z tą głęboką wiarą, że tak postawione współdziałanie najwyższych czynników w państwie wyda jak najlepsze rezultaty, rząd nie będzie się uchylał od odpowiedzialności — ale dla tego właśnie **będzie rozstrzygał i decydował — będzie rządził.**

Braki administracji państwowej.

Przychodzę do omówienia **drugiej, niezwykle groźnej choroby,** która niszczy młody organizm naszego państwa — do **braków i wad administracji.** Władze państwowe polskie tworzone **pośpiesznie** i dorywczo, niekiedy budowane wprost od dachów, nie zyskały jeszcze **jednolitości i nie tworzą żywego a harmonijnie działającego organizmu administracyjnego. Niedorozwój idei państwowej społeczeństwa.** które w dużem stopniu zatraciło tradycję własnych rządów niepodległych pogłębił się. W Polsce poczęty się

oparte na różnych egoizmach związki państw w państwie,

przyjmujące na siebie samowolnie prawa, lecz nie obowiązki organów właściwych.

Armja urzędnicza jest zbyt liczna i często nie stoi na wysokości zadania. **Bezduszny często biurokratyzm i formalizm, jałowe spory o kompetencję,** w niektórych wypadkach nawet **brak poczucia obowiązkowości,** paraliżują niejedną zdrową inicjatywę społeczną, zamiast ją chronić i rozwijać. Bezwątpienia wady te wytłumaczyć się dadzą w dużej części tem, że przed młodą naszą administracją stanęły zbyt szybko zadania przewyższające jej siły i ten, że oddziaływały ujemnie **złe wzory czerpane z państw obcych i zaborczych.**

Niewątpliwie administracja nasza wykazała w niejednym wypadku dowody sprawności. Tembardziej jednak należy sobie jasno zdać sprawę z błędów i niedomagań, by je tem łatwiej usunąć. Administracji państwowej

brak ścisłego zrozumienia całokształtu zadań państwowych.

przy równoczesnem niewyzyskaniu **odmiennego charakteru poszczególnych dzielnic.** Niedostateczne poczucie praworządności i odpowiedzialności od najwyższego do najniższego niejednokrotnie urzędnika powoduje niejednokrotnie bardzo ciężkie skutki. **Zbyt często nie odróżnia się u nas silnego rządu i władzy od samowoli,** nie każdy jeszcze urzędnik uprzytamnia sobie, że jest on sługą, a nie panem społeczeństwa, że jest sobą a nie źródłem prawa.

Samowola, która jest zbrodnią z punktu widzenia należytego funkcjonowania administracji, podkopuje poczucie prawne społeczeństwa.

Decyzja osobista, stanowcza, szybka i zgodna z prawem, oto zwykłe wytyczne pracy urzędnika.

Jasność dyrektyw, prostota organizacji, wola w przeprowadzeniu zamierzeń, to są wytyczne władz naczelnych administracji.

Fatalny wpływ gospodarki na kresach.

Z natury rzeczy złe objawy

odbijają się najjaskrawiej na kresach.

Nie umieliśmy dotychczas pozyskać pełnego zaufania województw zachodnich. Utarło się tam mniemanie, że władze polskie wprowadziły zawiśka ujemne chaos administracyjny, drożyznę i napływ niepożądanej ludności.

By zyskać całkowicie **drogie nam dla siły państwa a tak ważne kresy zachodnie, musimy** to błędne przekonanie obalić i ugruntować pełne ich do władzy centralnej zaufanie.

Na kresach wschodnich wprowadzono dotychczas cały szereg eksperymentów niejednokrotnie wzajemnie się zwalczających. Nie zaniechowano dotychczas polityki, któraby umiała zbliżnić rany a równocześnie przyciągnąć i zespolić tamtejszy ogół obywateli z resztą państwa i podnieść wysoko autorytet władzy polskiej. Dotychczasowe niezdecydowanie wywołało skutki wręcz odmienne. Musimy pamiętać, że

ziemie kresowe są wałem ochronnym Rzeczypospolitej

i że w ukształtowaniu naszych szerokich i otwartych granic olbrzymią odgrywają rolę. Dlatego wymagają one szczególnie wytężonej opieki, której dotychczas nie było.

Nie osiągnąwszy równowagi gospodarczej, nieuporządkowane politycznie

tworzą one na pograniczu Polski element chwiejny, który dalej tolerowany być nie może. Rząd dołoży wszelkich **starań, by ten**

niepożądany i groźny stan wreszcie ustał.

W tym samym kierunku pójdą prace rządu nad uzdrowieniem stosunków na wszystkich odcinkach naszych granic.

Bezwzględna walka z drożyzną.

Walka z szalejącą drożyzną rozpocząć się musi na granicach państwa i to tak na Zachodzie, jak i na Wschodzie. Orgia wywozowa samowolna i wprost rozbójnicza dla państwa musi się skończyć. Nasze straże graniczne poddano już surowej i bezwzględnej kontroli. Rząd nie cofnie się przed najostrzejszymi w tym kierunku zarządzeniami.

W zakresie **bezpieczeństwa publicznego** dokonała się wewnątrz państwa pewna poprawa, o czem świadczy zmniejszenie się ilości przestępstw a w szczególności wypadków bandytyzmu.

Reforma aparatu urzędniczego.

Niezmiernie ważna dla naszej przyszłości państwowej dziedzina gospodarki samorządowej wymaga również wyraźniejszej niż dotychczas inicjatywy ze strony władz centralnych. Wciągnięcie wszystkich obywateli do bezpośredniego udziału we władzy jest najlepszą skalą wyrobienia państwowego. Program co do urzędników streszcza się w następujących punktach:

uporządkowanie armji urzędniczej drogą rozumnej lecz nie mechanicznej redukcji,

podniesienie skali wymagań w stosunku do urzędników ze strony państwa, przy uwzględnieniu metod i fachowości w pracy, **żądanie bezwzględnej dyscypliny służbowej, objektywizmu, wysokiego poczucia moralnego,** a wreszcie zapewnienie rzęszom urzędniczym

należytego wynagrodzenia, które dziś stoi poniżej dopuszczalnego minimum

i przytłacza pracowników troską i pokusami dnia codziennego. Dalej idzie ochrona przed nie zawsze słusznymi atakami pewnych odłamów prasy, co do których to spraw rząd wniósł i wniesie w najbliższych dniach 14-tu **projekty odnośnych ustaw.** Rewizja zasad organizacji została już podjęta, przyczem uniezależnienia zależnie od **kompetencji ministerstw są wprowadzane.**

Mniejszości narodowe.

Mówiąc o polityce wewnętrznej nie mogę pominąć milczeniem sprawy mniejszości narodowych w Polsce. Zgodnie, z prawdziwie **polską tradycją,** konstytucja nasza uchwalona przez polski Sejm suwerenny, **gwarantuje wszystkim obywatelom bez jakichkolwiek różnic, nie tylko bezpieczeństwo, spokój i równość wobec prawa,** lecz także pełną możność rozwoju kulturalnego, a wreszcie **swobodę pielęgnowania swoich odrębności językowych i wyznaniowych.**

Tych gwarancji konstytucyjnych rząd, **który** mam zaszczyt reprezentować

dotrzyma zawsze i bezwzględnie

w stosunku do tych obywateli, którzy lojalnie i szczerze stoją na gruncie naczem nie kwestjonowanej **państwowości polskiej. Nigdy jednakże rząd nie okaże słabości wobec tych, którzy nie chcą być posłusznymi synami Rzeczypospolitej,** tych, którzy nadsłuchują głosów z zagranicy, aby we właściwym momencie wypowiedzieć swą obywatelską wobec państwa lojalność. W Polsce niema **obywatelstwa na wypowiedzenie. Tak jak każdy** obywatel ma prawo oczekiwać ze strony państwa pełnej opieki i ochrony, tak naodwrót Rzeczpospolita ma prawo i będzie się domagać u wszystkich swoich obywateli, aby jej zawsze służyli wiernie w doli i niedoli.

Zgodne współżycie z ludnością ruską.

Wdziałem jako wojskowy naszego młodego żołnierza ze wschodnich kresów, rok temu powołanego w szeregi. Z radością muszę stwierdzić że jest to żołnierz nie tylko ochoczy pojętny i karny, lecz także wierny i pewny. Ci młodzi synowie ludu ruskiego i białoruskiego są dla mnie zapowiedzią nowych czasów,

bratniego współżycia obcej językowo ludności województw kresowych z narodem polskim,

bratniej współpracy, do której stana w imię wiekowej tradycji przedstawiciele białorusey i rusey, pracy która podjęta być musi w imię potęgi Rzpltej i dla dobra ludności kresowej.

Mniemam również, że dziś, kiedy na ławach poselskich tego Wysokiego Sejmu zasiadają reprezentanci małoruscy z Małopolski Wschodniej, kiedy

pobór do wojska w tym kraju miał przebieg najzupełniej normalny,

nieliczni zwolennicy t. zw. rządu Petruszewicza zrozumieją wreszcie błędność i szkodliwość stosowanej przez nich wobec państwa taktyki, tej taktyki politycznej, która podnosząc hasło ukraińskiej niezależności na terenie Małopolski wschodniej ten kraj nieszczęśliwy i wojnami znękany a z Polską nierozerwalnie złączony wiekowa pracą i krwią pokoleń całych, poddaje pod wpływy wschodniej anarchji.

Od zrozumienia tego faktu jeden krok tylko do zupełnego zaniechania tak szkodliwej waśni, która najsrożej odbija się na interesach ludności Małopolski Wschodniej.

Rząd zagadnienie powyższe traktować będzie z całym realizmem politycznym, dążąc do możliwie szybkiego i trwałego oraz harmonijnego ułożenia się stosunków wśród zamieszkujących Małopolskę Wschodnią obywateli.

Mniejszości żydowskie

na podstawie wymienionych zasad zorjentują się niewątpliwie że dobrowolnie przez Polskę nadane jej prawa będą przez rząd dochowane. Potrzebny jest jednak głos przestrogi. Zbyt często bowiem zamieniano po stronie żydowskiej obronę jej uprawnionych interesów na

walkę o przywilej.

Niektóre organy międzynarodowej prasy oskarżające tak zbyt ochotnie, nazywają panującą w Polsce równość uciskiem. Niema prawa bez obowiązków. Lata istnienia Polski niepodległej nie wykazują, aby prawda ta była przez wszystkich obywateli polskich dostatecznie zrozumiała.

—o—

(W dalszym ciągu omówił premjer sprawy skarbowe wojskowe i oświatowe wreszcie politykę zagraniczną, szczególną uwagę poświęcając zagadnieniu sanacji skarbu państwa. Te części mowy z braku miejsca podamy w następnym numerze. — Red.).

Mowę zakończył premjer, reasumując zadania Rządu.

—o—

Po skończonej mowie Prezesa Rady Ministrów p. Marszałek zaproponował, aby rozprawę nad expose odłożyć do następnego posiedzenia.

Po odesłaniu do odpowiedniej komisji wniosków nagłych posiedzenie zamknięto. — Następne posiedzenie jutro o godzinie 16-tej.

PREMJER JUTRO POWTÓRZY EXPOSE W SENACIE.

Warszawa. (AW.) Porządek dzienny sobotniego posiedzenia Senatu przewiduje powtórzenie expose rządowego, które premjer wygłosi w piątek. Gen. Sikorski wystosował do marszałka senatu list, zawiadamiający go o tym zamiarze.

Co wywołuje spadek marki polskiej?

WYWIAD Z MINISTREM SKARBU GRABSKIM.

Warszawa. (AW). 19. bm. o godz. 10 rano u p. ministra skarbu Grabskiego odbyła się **konferencja prasowa w sprawie kursu marki polskiej.** Minister jego najbliżsi współpracownicy udzielili szczegółowych wyjaśnień w sprawie obecnej sytuacji giełdowej.

Spadek marki niemieckiej w ostatnich dniach jest odbiciem wypadków politycznych: Zajęcie Ruhry i Kłajpedy. Od 15. bm. do 18. bm. **podniósł się kurs dolara w Berlinie z 11 na 23, tj. przeszło o 100 prc.** Spadek ten marki niemieckiej pociągnął za sobą **obniżenie się marki polskiej.** Wrogie Polsce elementy pragną wykorzystać powyższe wydarzenia polityczne na naszą niekorzyść.

W stosunkach politycznych nie zaszła żadna wydatna zmiana. Niema najmniejszego powodu, aby marka polska spadała za przykładem niemieckiej, tylko pod wpływem kłamliwych wieści spadek marki polskiej przybierać zaczął niepokojące rozmiary i od 15. bm. do 18. bm. **kurs dolara poszedł w górę z 20000 na 34000, tj. o 70 prc.** Uspokojenie dopiero powoli daje się odczuwać na giełdach polskich, które dotąd znajdowały się pod wpływem niepokojących wiadomości. Konferencja b. ministrów skarbu oświadczyła się za najrychlejszą poprawą stosunków giełdowych w Polsce. Dziś aż już należy stwierdzić, że **marka polska odczepia się niejako od niemieckiej** i gdy marka niemiecka spadła na 1.35, w ostatnim czasie kurs marki polskiej w Berlinie poszedł znacznie w górę, mianowicie z 50 na 74.

P. K. K. P. dokłada wszelkich starań — o ile to leży w jej mocy, aby przeciwdziałać nieuzasadnionemu i gwałtownemu spadkowi marki polskiej. **Dziś już dolar spadł z 34000 na 30000 i dalsza jego zniżka jest pewna.**

Dlatego należy przestrzedz handel i przemysł oraz związek kredytowe, jakoteż państwowe instytucje finansowe **przed zawieraniem transakcji walutowych w czasie obecnej anormalnej zwyżki walut, oraz kupiectwo przed dostosowywaniem cen towarów do obecnego kursu walut obcych.** Podnoszenie cen towarów w obecnej chwili byłoby karygodnem. Jak wiadomo większa część transakcji walutowych oparta jest na kredytach bankowych, należy jednak stwierdzić z uznaniem, że w chwilach tak poważnych, instytucje kredytowe oceniają należycie sytuację, postępując w udzielaniu kredytów z pożądaną powściągliwością, ograniczając się do przyznawania kredytów tylko koniecznych na krótką metę. **Wspólny wysiłek przy dobrej woli zdoła nas uchronić przed katastrofą gospodarczą.**

Horyzont międzynarodowy wyjaśnia się.

W chwili, gdy Francja rozpoczęła kroki przymusowe, celem zmuszenia Niemiec do wykonania zobowiązań, z traktatu pokojowego wynikających zapanowało pewne zdenerwowanie w całej niemal Europie i to nie tylko w wielkich centrach europejskich, lecz także w stolicach państw mniejszych. Zachodziło bowiem niebezpieczeństwo, że konflikt francusko - niemiecki nie będzie zlokalizowany że raczej po każdej stronie staną pewne grupy państw i narodów, pragnących przy sposobności zapewnić sobie pewne korzyści.

Stało się jednak inaczej.

Po stronie Francji stanęły wprawdzie Belgia i Włochy lecz ta właśnie pomoc umniejszyć może raczej niebezpieczeństwo zbrojnego konfliktu. Niemcy znalazły wprawdzie pewne poparcie w Rosji i Węgrzech, żadne z tych państw jednakże nie zdecydowało się na interwencję zbrojną. Tak więc wyłoniła się sytuacja taka, że Francja może spokojnie czynić dalsze **kroki przeciw Niemcom,** które, zupełnie osamotnione nie czują się na siłach użycia zbrojnego oporu.

Nie ulega wątpliwości, że Kowno, aranżując zajęcie Kłajpedy przez bandy litewskie, łudziło się nadzieją że Polska da się porwać do zbrojnej interwencji, a wówczas ruszyłyby w pole może także sowjety i groziłoby niebezpieczeństwo nowej europejskiej pożogi. Rząd polski nie poszedł jednakże na lep litewskiej prowokacji i postanowił czekać cierpliwie, dopóki wielkie mocarstwa sprzymierzone sprawę Kłajpedy załatwią.

Dywersje, zaaranżowane przez rząd węgierski na granicy rumuńskiej skończyły się również na małym epizodzie dzięki energicznej interwencji mocarstw sprzymierzonych w Budapeszcie. I oto obecnie będzie mogła Francja rozpoczętą przeciw Niemcom spokojnie skończyć gdyż wszelkie intrygi Berlina skończyć się muszą na niczem.

Dr. Jeleń.

Poniedziałkowy numer „Gazety Porannej".

Począwszy od dnia 22 b. m. „Gazeta Poranna" będzie wychodzić każdego poniedziałku o zwykłej porze, przynosząc najświeższe wiadomości.

Na Bale, Reduty, Wieczorki i Wesela

oddaje w komis wina zagraniczne i węgierskie, szampany francuskie i węgierskie, wódki likiery i [illegible] najtańszych cenach

Hurtownia Francis Ka M[illegible]szkowicza we Lwowie, ul. Kołłątaja 2. 461

P. Anusz podejmie walkę z lichwą.

ZAPOWIADA BEZWZGLĘDNE ŚCIGANIE PASKARZY.

Warszawa. Tel. wł. (m) Jak słychać komisarz rządu miasta Warszawy p. Franciszek Anusz **wysunięty jest na stanowisko nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną w całem państwie.** Pan Anusz jest zwolennikiem oparcia walki z drożyzną na **ścisłem współdziałaniu ze społeczeństwem. P. Anusz uważa za konieczność nieodzowną nieubłagane ściganie paskarzy wszelkiego gatunku.**

...rych specjalnymi samolotami sanitarnymi. Celem nabycia środków niezbędnych do uzyskania samolotów sanitarnych komitet zwróci się niebawem o pomoc materjalną do wszystkich władz, oraz społeczeństwa.

POLSKA OTRZYMAŁA 2½ MILJARDA MAREK NA WALKĘ Z EPIDEMJAMI.

Warszawa. (Tel. wł.) (m) Liga Narodów przekazała Polsce 15 tysięcy funtów **szterlingów na walkę z epidemjami.**

Urzędnicy otrzymają 40 prc. dodatku do pensji styczniowej.

Warszawa. (AW). „Gazeta Poranna" donosi, **że** wczoraj prezydjum Centralnego Komitetu Pracowników Państwowych interwenjowało u ministra skarbu w sprawie poborów pracowników **państwowych w styczniu.** Minister przychylił się do poglądu, **że wypłacenie zasiłków może nastąpić ze względów obrachunkowych dopiero 20. bm.** Minister skarbu równocześnie zaznaczył, że **regulowanie przyszłych poborów winno być uskuteczniane w stosunku do spadku marki automatycznie.** Wypłacanie różnic winno się dokonywać **15-go każdego miesiąca za poprzedni miesiąc.**

„Kurjer Poranny" donosi, że na wczorajszem posiedzeniu Rady ministrów **uchwalono natychmiast wypłacić pracownikom państwowym 40 prc.** poborów styczniowych, przyczem 25 prc. jako dodatek za styczeń, a 15 prc. jako awans dodatkowy na luty.

PRÓBA UŁASKAWIENIA NIEWIADOMSKIEGO.

Warszawa. (AW). „Ekspress Poranny" donosi, że grupa osób nie związanych z żadnym stronnictwem, zgłosiła się do prezydenta Wojciechowskiego z adresem, zawierającym prośbę o ułaskawienie Niewiadomskiego.

„WYZWOLENIU" GROZI ROZŁAM.

Warszawa. Tel. wł. (m) W kołach sejmowych mówią że w **Wyzwoleniu dają się zauważyć rozdźwięki.** Część bowiem ludowców ze senatorem Woźnickim na czele niezadowolona jest z taktyki przewódców Thugutta i Smiarowskiego.

KONWENCJA HANDL. POLSKO - AUSTR.

Warszawa. Tel. wł. (m) Dziś została w Warszawie dokonaną wymiana dokumentów ratyfikacyjnych konwencji handlowej między Polską a Austrją.

Wypłata emerytur za luty.

Z Izby Skarbowej komunikują:

Izba Skarbowa we Lwowie ukończyła dnia 19 stycznia br. wysyłkę ostatnich przekazów czekowych **na raty pensji za luty br. wraz z wszystkimi zasiłkami.**

Wobec tego **wszystkie należytości pensyjne emerytów, wdów i sierot po koniec lutego br. zostały już do wypłaty przekazane.**

Na przekazach czekowych zaznaczono, że są **zaraz płatne, zatem wypłata zaopatrzeń powinna nastąpić jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca.**

NADESŁANE.

„ARMA" magazyn broni, — Lwów, Lindego 9 zawiadamia, że już nadeszła ... z granicznych **BROŃ MYŚLIWSKA. — Amunicja** i przybory myśliwskie zawsze na składzie w wielkim wyborze. 8322

Powszechny podatek zdrowia w Polsce.

Warszawa. (Tel. wł.) (m) W Ministerjum zdrowia wysunięto projekt wprowadzenia **powszechnego podatku zdrowia,** któryby był pobierany **jako dodatek do podatku bezpośredniego.** Podatek zdrowia byłby użyty na cele sanitarne. Należy zaznaczyć, że projekt podobny był już raz wniesiony przez Ministerjum zdrowia na Radę ministrów, ale nie uzyskał zatwierdzenia rządu.

STWORZENIE LOTNICTWA SANITAR.

Warszawa. (AW.) „Kurjer Codzienny" przynosi wiadomość o powstaniu w najbliższym czasie komitetu w sprawie utworzenia lotnictwa sanitarnego w Polsce pod protektoratem marsz. Piłsudskiego. Komitet miałby na celu stworzenie dogodnych warunków dla transportu rannych i cho-

Świętojurski bolszewik Królikowski

będzie wypuszczony na wolność?

Warszawa. Tel. wł. (m) Komisja regulaminowa dla nietykalności poselskiej uchwaliła na posiedzeniu swem zaproponować Sejmowi zawieszenie postępowania karno - sądowego przeciw pos. komunistycznemu p. Królikowskiemu, który znajduje się obecnie w więzieniu lwowskiem. W razie zatwierdzenia tej uchwały przez Sejm, minister sprawiedliwości wyda dyspozycję wypuszczenia Królikowskiego na wolną stopę.

Z TEATRU.

(„Czy jest co do oclenia?" — farsa w trzech aktach Hennequina i Webera).

Lwów, 20. stycznia.

Chyba w imię zasady: „Kto smaruje, ten jedzie" wystawił Teatr Mały po przemiłej „Sublokatorce" i efektownym „Jastrzębiu" starą farsę paryskich teatrzyków bulwarowych p. t. „Czy jest co do oclenia?". Jest ona tak tłustą (po lwowsku mówi się „masna"), że aż kapie ze wszystkich kół zwarjowanego kabrjoletu zaprzężonego w klacz Pornograiję i wałacha Nonsens. Bo jeżeli główną pointą farsy jest fakcik, że młodemu małżonkowi w trakcie każdego zamierzonego coitus przeszkadza rywal i konkurent okrzykiem „czy jest co do oclenia?", jeżeli następnie małżonek chcąc wyleczyć się z wywołanej temi przerywaniami „choroby woli" czyni próbę swej zakwestjonowanej męskości w buduarze kokoty Zaze, jeżeli kobiety w farsie są o ile możności jak najmniej ubrane a mężczyźni rozbierają się na scenie aż do kalesonów (pierwszy raz od 20 lat jestem zmuszony użyć w recenzji takiego wyrazu) to jest to już ostatnia meta, gdzie kończy się pikanterja i łobuzowatość, a rozpoczyna się niesmak.

Jeszcze krok naprzód w tym wyścigu, a na scenę musiałby chyba wkroczyć prokurator i całe to nieubrane towarzystwo zaprowadzić do ula.

Farsy francuskie mają już ustaloną markę, że są przeważnie pikantne jak piękna kobieta w negliżu. Wypróbowana spółka farsistów paryskich popełniła w „Jest co do oclenia?" błąd nie do darowania: stała się trywjalna, jak mężczyzna w negliżu. Czy było konieczność pokazywać tą farsę na której afiszu, tak, jak na niektórych filmach, powinno się dodrukować uwagę: „Tylko dla dorosłych!", pozostawiam tę kwestję do rozsądzenia moralistom, do których się bynajmniej nie zaliczam. A jeżeli nawet kilka panienek musiało wyjść z teatru, wiemy wszyscy dobrze, że na francuską farsę nie prowadzi się dzieci, choćby tytuł dla niepoznaki brzmiał tak niewinnie, jak np. „Czy jest co do oclenia?"

Ale nigdy nie zrozumię, dlaczego tyle wysiłku i staranności tyle doskonałej gry aktorskiej poświęcono temu głupstwu wydobytemu z prochu rekwizytorni teatralnej? Tu już wkraczamy w szczegóły gry aktorskiej, bo zaprawdę dość już o samej sztuce. Jeżeli farsa, zwłaszcza w najlepszym scenicznie drugim akcie, wywoływała aż tyle śmiechu na widowni to zasługa w tem przedewszystkiem trzech bardzo wybitnych aktorów naszego dramatu: Czarnowskiego Brzeskiego i Okornickiego, którzy jakby zmówiwszy się ze sobą, grali wszyscy con amore.

Czarnowski nie po raz pierwszy pokazał, że umie stwarzać lekkie farsowe typki, doskonałe w geście mimice i groteskowości; Brzeski do słodkiego głosu i nienaganności zewnętrznej i nji dodał miłą wesołość i umiar, z jakim umiał wybrnąć z najbardziej śliskich, erotycznych sytuacyj. Więc jeżeli uwodził lub kochał się, to właśnie w tych granicach, na jakie pozwala życie kinkietów. Okornicki potrafił w nas wmówić że jest rzeczywiście handlarzem wielbłądów, a jego oprvskliwość wynikała z działania afrykańskiego słońca na pasję poszukiwacza w arolomnej żony. Płaczliwie przekarykaturowany był Orzechowski, Bonard doprowadzał do pasji kobieco - tkliwą afektacją głosu i mimiki, rzetelnie, jak zwykle odegrali swe role Rowińska, Łozińska, Lochman i Okornicka, dobrze obsadzono Niemirycz i Malinowska.

Ostatnie słowo należy się debiutantce wieczoru Dahlkównie. Choć jak się czuło, rzetelnie przygotowano ją do tych pierwszych godów z teatrem miejskim nie powiem, ażeby naturalne warunki debiutantki pasowały w czemkolwiek na przyszłą naiwną tegoż teatru. Naiwną w idealnem aktorskiem pojęciu już być nie może, charakterystyczna zaś jeszcze być nie może.

Henryk Zbierzchowski.

Dziś w sobotę dn. 20. bm. po raz pierwszy KINO LEW

KASSAN

wspaniały dramat w 6-ciu aktach. Oryginalna walka z wilkami i rysiem. W gł. roli Ben. HAGGERTA i Joe MARENGO.

Bohaterem dramatu jest najstraszniejszy pies północy — ponury i dziki jak wilk, nienawidzący ludzi. — Przepiękne zdjęcia z natury.

STRZEŻCIE WASZE CÓRKI!

MALY PICON artystka amerykańska kreuje główną rolę w prześlicznym dramacie współczesnym w 5 akt. p. tyt.

PIEKIELNE MOCE

Jeszcze tylko krótki czas w MARYSIEŃCE i KOPERNIKU

Obce waluty zaczynają spadać!

Na targu walut **zarysowuje się baissa**, która po wiadomościach otrzymanych z Warszawy, **wyraźnie się objawiła.**

Wszystkie waluty **spadły w cenie bardzo znacznie**, a po zamknięciu giełdy kursa **uległy dalszej zniżce.**

W szczególności spadły **marki niem. korony czeskie i austrjackie, oraz franki francuskie.**

W akcjach kursa nieco silniejsze. nienotowane akcje uzyskały poza giełdą **znaczną zwyżkę.**

Jakorzno stare 860.000; młode 175.000; Gazy ziemne 295.000 do 300.000. Tespy (kali) 140000, nieefektywne 112000; udziały Olkusza 160.000; Chybi 55000; Forresta 20.000; Azoty 15000; Len 4000; Leśnickie 28.000.

Bandy na Wołyniu i Polesiu.

Historja kresowych rycerzy.

Nory bandyckie na wyspach. -- Szpiegostwo głównym celem. -- Mord pożoga. -- Sąd doraźny w Kowlu. -- Nowa banda Jermakowa. — Skarby cerkiewne zagrożone.

II.

Banda Issakowa przebywała przeważnie **w lasach**, w norach w okopach ziemnych, **przystosowanych do ewentualnej obrony i na wysepkach moczarowych.** Podczas wędrówek nie obawiała się jednak i po wsiach nocować. Przybywszy do wsi na nocleg, żądali **bandyci od wójtów ustawienia straży**, celem **strzeżenia ich przed niespodziankami.**

Banda urosła do kilkudziesięciu ludzi. Gdy zbliżył się umówiony termin przejścia przez front, a Brojewicz się nie zjawił

Issaków ruszył ze swoimi ludźmi ku linji bojowej.

Po drodze dokonali kilka większych napadów w Grabowie, Piasecznej, Lubochynie i Czepielu, gdzie kilka rodzin — **przeważnie żydowskich** — częścią wymordowali częścią **żywcem spalili.** Przy rozdziale łupu powstał spór i banda się rozbiła. Część oddzieliła się jako odrębna banda wyłącznie dla celów rabunkowych, część wróciła z Issakowem do Grabowa, a 10-ciu pod komendą Ponomarenki podążyło dalej ku frontowi, **gdzie schwytani zostali w komplecie przez wojska austrjackie.**

Zeznania Ponomarenki i jego towarzyszy wyjaśniły w zupełności działalność partyzantów Issakowa. Napady, rabunki i mordy odgrywały tylko uboczną rolę, głównym **celem bandy Issakowa było**

SZPIEGOSTWO,

niszczenie komunikacji, niepokojenie tyłu i wreszcie przedarcie się przez front. Cel ten stanowczo **przyświecał** Browjewiczowi i Issakowi, gdy swego czasu zawarli owe uroczyste przymierze. Nadzwyczaj patrjotycznie natchnieni partyzanci oddawali się swojemu zadaniu z całą świadomością i z całem poświęceniem. Jednakowoż — pewien charakterystyczny objaw zdradzał ich przedwcześnie i pokrzyżował ich plany. Był to niski intelekt rosyjskiego mużyka z jednej i brak inteligencji u jego przewodników z drugiej strony.

Issaków (który dopiero przed straceniem wydał się za porucznika) był tak pod względem zewnętrznego wyglądu, jakoteż pod względem obejścia się i sposobu myślenia człowiekiem o niskim intelekcie którego wyższa misja — której on w zupełności świadom był — nie mogła powstrzymać od niskich wybryków. **Mord dokonywany bywał w okamgnieniu, a rozdział łupu, który wywoływał spory, był** niewątpliwie główną przyczyną rozbicia całej bandy i pokrzyżowania jej planów. Większość bandy Issakowa. dokonawszy cały szereg napadów i mordów **została schwytana i na wiosnę 1916 r. rozstrzelana w Kowlu.**

BANDA JERMAKOWA.

W październiku 1916 r. znaleziono w ziemiance, opuszczonej przez spłoszonych partyzantów, pamiętnik porucznika Jermakowa i w ten sposób natknięto na ślady dalszej bandy, która była podzielona na poszczególne grupy, pozostające ze sobą w ścisłej łączności. Jak z treści pamiętnika wynika banda ta ograniczała się **wyłącznie do służby szpiegowskiej** w najszerszem znaczeniu tego słowa. Poszczególne grupy ukrywały się w t. zw. „korczach" — t. j. gęsto porośniętych wysepkach na trzęsawiskach. W dzień nie wolno było nikomu opuszczać kryjówki w nocy natomiast wysyłano regularne patrole **wywiadowcze do okolicznych miejscowości dla śledzenia ruchów wojsk** oraz dla utrzymywania kontaktu z sąsiedniemi grupami partyzantów. Ludzie Jermakowa pomagali z początku tu i ówdzie bezinteresownie chłopom w pracach rolnych. Jermakow polecał **drogocenne rzeczy cerkiew ne zagrzebywać w ukrytych miejscach**, a szczegółowe opisy ukrytych rzeczy wręczał do przechowania **zaufanym chłopom...**

Sądząc z wymienionych w pamiętniku miejsc zamieszkania rozmaitych chłopów, banda ta, która pierwotnie miała główną bazę w Perespie i Gołownie operowała później na rozległej przestrzeni między linją kolejową Chełm — Kowel — Powursk, a gościńcem Kowel — Nujno i gościńcem Luboml — Szack, a dosięgała w kierunku północnym do górnej Prypeci, gdzie poszczególne grupy tej bandy odwiedziły wieś i jezioro Tur.

Jermakow był bezwątpienia o wiele inteligentniejszym człowiekiem, niż Issakow. Unikał z początku mordów i rabunków, działalność jego ograniczała się tylko do szpiegostwa i **do przygotowania chłopstwa na wypadek odwrotu wojsk nieprzyjacielskich** przyczem pracował systematycznie, gruntownie i nadzwyczaj ostrożnie.

Jednakowoż i w tej bandzie karność nie dała się długo utrzymać. Chęć zysku i pęd do rabunków i mordów odrywały jedną grupę za drugą, które bądź na własną rękę **rozpoczęły rabować i pladrować, bądź też przyłączały się do innych band.**

Dr. Karol Dawid.

KOMUNIKAT.

Małopolski Zakład Odzieży, **instytucja powołana** do zaopatrywania najszerszych warstw ludności kraju w artykuły odzieżowe i spełniająca cele użyteczności publicznej, mieści się we własnym gmachu t. z. domu towarowym we Lwowie przy ulicy Szpitalnej l. 1. (róg ul. Kazimierzowskiej).

Magazyny do detalicznej i hurtownej sprzedaży znajdują się na I. piętrze oraz sklep narożny w parterze. Filja Zakładu mieści się przy ul. Jagiellońskiej l. 20. Oddziały w Krakowie i Tarnopolu Własne fabryki konfekcyjne we Lwowie i w Krakowie.

Małopolski Zakład Odzieży nie pozostaje w żadnym związku z Powszechnym Zakładem Odzieży we Lwowie, mieszczącym się w Pasażu Mikolascha, przedsiębiorstwem prywatnem wiedeńskiego pochodzenia.

Z powodu powtarzających się często wypadków identyfikowania prywatnego składu odzieży w Pasażu Mikolascha z instytucją Małopolskiego Zakładu Odzieży skutkiem nazw podobnie brzmiących. Dyrekcja Małopolskiego Zakładu Odzieży zwraca uwagę na powyższą okoliczność i komunikat ten podaje dla orjentacji P. T. Publiczności.

8363 **Dyrekcja Małopolskiego Zakładu Odzieży.**

Ewangelicy-Polacy!

Zbierzcie się jaknajliczniej, bez względu na przynależność do Zboru lwowskiego, na Walne Zgromadzenie Polaków-Ewangelików, które odbędzie się w niedzielę dnia 21. stycznia br. o godzinie 11.30 w sali organowej, szkoły ewangelickiej we Lwowie, przy ulicy Kochanowskiego 18.

Niezawodne przybycie na to zgromadzenie, na którem będą omawiane niezmiernie ważne sprawy, tyczące przyszłości ewangelizmu w Polsce, jest obowiązkiem każdego ewangelika, który całem sercem czuje się Polakiem, a który zechce spełnić święty obowiązek wobec swego sumienia i Boga. 8360

Za Wydział Koła Ewangelików-Polaków

Dr. Schellenberg, sekretarz

APOLLO

W sobotę 20. i w niedzielę 21. poraz ostatni

Idźcie i zobaczcie!

Najpiękniejszy obraz w 6 częściach p. t.

„Tajemnica przystanku tramwajowego"

Od poniedziałku 22. stycznia PREMIERA!

Najpotężniejsze dzieło p. t.

DWIE SIEROTY

Obraz ten ilustruje przeżycie dwu małych sierot francuskich, które początkowo cierpią pod tyranją dworu Ludwika XV. i arystokracji, a następnie po obaleniu rządów królewskich wraz z całym narodem od władz rewolucyjnych. 447

W Kłajpedzie byli litewscy komuniści!

Awangarda Rosji sowieckiej. W Kłajpedzie zamęt i rabunki. -- Istnieją tam równocześnie trzy rządy.

Warszawa. (Tel. wł.) (m) Nadchodzą tu wiadomości o niesłychanem wzmożeniu się akcji komunistycznej na całym terenie Kłajpedy.

W szeregach Simonajtisa znajdują się w ogromnej ilości komuniści, którym zależy na pozyskaniu broni. Obecnie panuje obawa, że komuniści usuną Simonajtisa i utworzą prowizoryczny rząd komunistyczny w kontakcie z Rosją sowiecką.

Na całym terenie panuje trudny do opisania zamęt.

Wypadki bandytyzmu i rabunku są na porządku dziennym. Granica celna pomiędzy Kłajpedą a Litwą kowieńską przestała istnieć. Niezliczone ilości produktów zupełnie bezkarnie przemycane są z Kłajpedy do Litwy kowieńskiej. Wskutek tego grozi zupełne ogłodzenie Kłajpedy.

Na terytorjum kłajpedzkim istnieją w chwili obecnej trzy rządy:

1) **komisarza Petisne,** który z rezydencji francuskiej wydaje rozkazy nie znajdujące posłuchu u napastników.

2) resztki dawnego **dyrektorjum** krajowego, któremu podporządkowane są jeszcze duże części urzędników;

3) **powstańczy rząd Simonajtisa,** którego stanowisko jest coraz bardziej niepewne wobec anarchji podwładnych mu elementów.

Litwini wycofali się z Kłajpedy.

Kłajpeda. (PAT.) Havas. **Litwini opróżnili prawie całkiem miasto. Kilka oddziałów litewskich cofnęło się poza granicę.**

Starcie niem. partyzantów z Litwinami.

Ryga. (PAT) Pisma tutejsze donoszą że dnia 16. stycznia nieliczne oddziały partyzantów niemieckich usiłowały przejść pod Tylżą przez most na Niemnie, aby módz wkroczyć **na terytorjum Kłajpedy.** Po krótkiej wymianie strzałów z Litwinami, oddziały niemieckie zmuszono do odwrotu.

Kanclerz Cuno dyktatorem Niemiec.

Berlin. (PAT) Reichstag **uchwalił udzielić kanclerzowi Cuno władzy dyktatorskiej.** Przeciwko wnioskowi głosowali socjaliści i komuniści.

Majaczy im się rok 1813.

Berlin. (PAT). Wczoraj odbyło się posiedzenie prezydjum i głównego zarządu związku wielkich przemysłowców niemieckich w sprawie położenia w Zagłębiu Ruhry. Frohwein oświadczył że obecnie nadeszła dla Niemiec **chwila rozstrzygająca.** Po raz pierwszy od czterech lat — mówił Frohwein — nadszedł znowu dla **Niemiec czas aktywnej polityki oporu przeciw wrogom. Trzeba zaciąć zęby i działać po męsku.** Przykład daje nam Thissen, który nie lęka się gróźb wroga i trwa nadal na zajętem stanowisku opornem. Jesteśmy przekonani że wkroczenie Francji do Zagłębia Ruhry jest etapem Francji na tej samej drodze, po której kroczył **Napoleon do Rosji.** Obecne działanie Francji skończy się podobnie jak przedsięwzięcie Napoleona. Pochód Francji nie będzie początkiem naszej zagłady, lecz początkiem wolności Niemiec. (!!)

PRACA W KOPALNIACH ODBYWA SIĘ NORMALNIE.

Bochum. (PAT). Dotychczas kopalnie w Zagłębiu Ruhry nie zostały **zarekwirowane** przez Francuzów. Praca w kopalniach odbywa się spokojnie, na razie bez nadliczbowych godzin. Z tego powodu produkcja bardzo się zmniejszyła. Niemcy szerzą wśród robotników agitację, starając się nakłonić ich aby nie pozwolili sobie odebrać prawa strajku.

PROSZĄ KOWNO O POMOC.

Ryga. (PAT). Donoszą, iż powstańcy kłajpedzcy wysłali na ręce prezydenta republiki litewskiej adres, w którym wyrażają nadzieję, że w razie potrzeby Litwa nie odmówi im pomocy.

PUŁK ANGIELSKI W KŁAJPEDZIE.

Londyn. (PAT). **Krążownik z jednym pułkiem angielskim przybył do Kłajpedy.**

PARCELACJA LATYFUNDJÓW KRESOWYCH.

Wydział parcelacyjny spółdzielni Związku ziemian w Warszawie, otrzymał ponownie upoważnienie od G. U. Z. do przeprowadzania parcelacji większych posiadłości ziemskich na obszarze województw b. Kongresówki, dalej białostockiego, poleskiego, nowogródzkiego i wołyńskiego.

Kwestja współwłasności domów.

(Odczyt w Polskiem Tow. politechnicznem).

Prof. dr. Maurycy Allerhand wygłosił 1. stycznia odczyt na temat współwłasności domów, przed gronem słuchaczy, złożonem z członków Tow. polit. i Związku pol. adwokatów.

Referent przeszedłszy po kolei historję współwłasności domów w prawie rzymskiem i średniowiecznem omówił nowsze postanowienia: W Austrji wyszła w 1879 ustawa, **zawierająca przepisy** zabraniające podziału t. zw. domów pod względ. własności i ona obowiązuje do dziś dnia w Galicji. W Wielkopolsce ustawy przejęte z Prus, zarówno nie uznają prawa współwłasności fizycznych części, podczas gdy w Królestwie taka współwłasność jest na podstawie kodeksu Napoleona dopuszczalna. Na Kresach Wschodnich, gdzie prawa rosyjskie mają zastosowanie, znajdą się w zbiorze tych praw sprzeczne postanowienia.

Referent wskazał na tę **rozbieżność prawnych przepisów** w poszczególnych dzielnicach Polski i na potrzebę ich ujednostajnienia i oświadczył się ze względu na obecne wyjątkowe stosunki za dopuszczeniem **prawa współwłasności części fizycznych.**

Po bardzo ożywionej debacie wybrano komisję, złożoną z pp. prof. dr. Allerhanda, dr. Gałuszki i dr. Weina, oraz z inż. prof. Bisanza, Krzyczkowskiego, Drexlera i dyr. Biernackiego, mającą sprawę rozpatrzeć i sformułować wnioski, które będą przedłożone pod obrady ponownie zwołać się mającego zebrania członków Związku Polsk. Adwokatów i Polskiego Tow. Politechn.

NADESŁANE.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY
Dr. I. URICHA i Fr. URICHA
Kopernika 12, godz. ord. od 9—1 i 3—5. 57

Adwokat Dr. M. BLUMENTHAL
prowadzi kancelarje adwokacką we Lwowie przy ul. [illegible] 451

Dziś cena pożyczki złotej 33,000 Mkp.

Pod „Złotą Gruszką"

Oto godło prastarej, od roku 1811. istniejącej firmy — największego w kraju handu win — Jana Ludwiga we Lwowie, przy ul. Krakowskiej l. 7. Lokale tej firmy jak pokoje do śniadań i restauracja po przeprowadzeniu całkowitej rekonstrukcji, po wybiciu specjalnego wejścia od frontu z ul. Krakowskiej, wystawnie urządzone i odnowione z wielkim nakładem pracy i kosztów, według wymogów nowoczesnych, stanęły po dłuższej przerwie znowu otworem dla szerszej publiczności. Dzierżawę tego zakładu gastronomicznego, chlubnie zapisanego w pamięci pokoleń, objął p. Stefan Zieliński, znany kuchmistrz we Lwowie. Pod jego wytrawnem i energicznem kierownictwem prowadzi się obecnie restaurację, pokoje do śniadań i w lokalu frontowym bufet, który zaopatrzony obficie w najprzedniejsze delikatesy, ciepłe i zimne przekąski, konserwy rybne, sery, pasztety, majonezy, sałatki francuskie, gorące paszteciki i w specjalne wędliny, obok najszlachetniejszych win, koniaków, likierów, wódek, porterów, piwa i t. p. wysuwa się na pierwsze miejsce tego rodzaju interesów. Lokal restauracyjny i pokoje do śniadań otwarte są bez przerwy od godz. 9. rano do 1. w nocy. Po teatrze i innych spektaklach zawsze świeże i doskonale przyrządzone potrawy miesne a la carte. Aby się przekonać o prawdziwości powyższych słów, należy odwiedzić handel „Pod złotą gruszką" i naocznie stwierdzić, że jak na obecne czasy drożyźniane w stosunku do jakości towarów ceny są nader przystępne. 8364

Kiedy należy sie zgłosić do rejestracji wojskowej?

NIEZGŁOSZENIE SIĘ BĘDZIE SUROWO KARANE.

W związku z rejestracją roczników 1883—1899 na obszarze województwa lwowskiego, o czem wzmiankowaliśmy we wczorajszym numerze naszego pisma, wydał równocześnie Magistrat dla mieszkańców miasta Lwowa obwieszczenie normujące porządek zgłaszania się.

Według tego zarządzenia interesowani mają zgłaszać się w lokalach miejskich komisarjatów swego zamieszkania w dniach od 19 do 27 stycznia br. włącznie, między godz. 8 do 1. w poł. i 4 do 7 wieczorem w następującym porządku:

W dniu 19 stycznia roczniki 1883, 1884, 20 stycznia roczniki 1885, 1886; 21 stycznia roczniki 1887, 1888; 22 stycznia roczniki 1889, 1890; 23 stycznia rocznik 1891; 24 stycznia roczniki 1892, 1893; 25 stycznia roczniki 1894, 1895; 26 stycznia roczniki 1896, 1897; 27 stycznia roczniki 1898, 1899.

Zarazem zaznacza się, że niezgłoszenie się do rejestracji, co sprawdzone będzie przez Dyrekcję Policji, będzie surowo karane, w myśl obowiązujących przepisów wojskowych, aresztem.

Wszystkie komunikaty, nadsyłane nam przez towarzystwa, związki, zrzeszenia, komitety balowe itd., wogóle przez instytucje, które reklamując i zachęcając szeroki ogół do wzięcia udziału w urządzanych przedsiębiorstwach, mających za cel zdobycie środków finansowych — **nie mogą być umieszczane bezpłatnie**, przeto należy je kierować do **Administracji „Gazety Porannej"**, która obliczy należytość za ogłoszenie tych informacji.

KRONIKA.

JAKA BĘDZIE AMNESTJA?

Swojego czasu prezes klubu N. P. R. dr. Wachowiak zgłosił wniosek nagły w sprawie amnestji. Wniosek ten obejmował wypadki do dnia 9. grudnia, t. j. do dnia wyboru śp. Prezydenta Narutowicza.

Istnieją projekty w kierunku rozszerzenia amnestji do dnia wyboru prezydenta Wojciechowskiego.

Amnestja z pewnemi zmianami będzie wzorowana na amnestji, ogłoszonej w 1921 r., wydanej z powodu uchwalenia konstytucji.

—o—

Redaktor Stanisław Rossowski został powołany na stanowisko wicedyrektora Spółki Akcyjnej Wydawniczej, na którym to posterunku ma przedsięwziąć reorganizacje wszystkich Wydawnictw S. A. W. pod względem redakcyjnym.

Skutkiem tego, składa swoje dotychczasowe obowiązki jako Naczelny redaktor „Gazety Lwowskiej", która od przyszłego poniedziałku ukaże się już pod nowem kierownictwem.

—o—

Koniec niemczyzny w Czerniowcach. Rumuński min. oświaty wydało nakaz wykładania na uniwersytecie w Czerniowcach tylko po rumuńsku, zabraniając kategorycznie profesorom używania języka niemieckiego, jako wykładowego.

Kościół zrabowany i podpalony. W nocy 10. bm. spłonął w Skołatowie w pow. płońskim drewniany kościół parafjalny. Ratunek okazał się niemożliwym. Nazajutrz na pogorzelisku znaleziono zameczek od tabernakulum, które było otwarte. Ten szczegół, jak i szereg innych okoliczności, naprowadza na myśl, że przedtem dokonano w kościele rabunku, a potem podłożono ogień. Wszczęto energiczne śledztwo. Straty miljardowe.

Niepodjęte miljony. Następujące wylosowane miljonówki nie zostały dotychczas podjęte: 4,583.980, 0,188.747, 1,357.851, 4,894.862, 0,088.580; 4,014.880, 0,433.546.

Ostatni szczur z magazynów „Nuzy". Po ujęciu niejakiego Jamińskiego i dwu jego towarzyszy, którzy kradli przez czas dłuższy systematycznie różne wiktuały w magazynach „Nuzy", aresztowano wczoraj ostatniego z tej szajki Franciszka Hila. Aresztowany przyznał się, że skradzione wiktuały pozbywał w sklepach Aksela Majera przy ul. Królowej Jadwigi 24, w mleczarni Hozmana, przy ul. Grodeckiej 73, resztę zaś zużytkowywał na własne potrzeby.

Wykrycie tajnego składu kokainy. Na podstawie znalezienia przy jednej nalogowej kokainistce większej ilości kokainy zarządzono rewizję u Ignacego Weingartena, właściciela droguerji przy ul. Żółkiewskiej 11, gdzie znaleziono większą ilość kokainy oraz natrafiono na ślady, że właściciel tej droguerji sprzedawał licznym osobom ten zgubny dla zdrowia narkotyk bez recepty.

Usiłowane samobójstwo na dworcu. Wczoraj wieczorem jakaś Niemka, nieznanego nazwiska, jadąca do Borysławia, napiła się na dworcu głównym w zamiarze samobójczym większej ilości jodyny. Powód rozpaczliwego kroku nieznany. Desperatkę odwiozło Pogotowie do szpitala.

Ucieczka groźnego komunisty z „Brygidek". Onegdaj zbiegł z więzienia przy ul. Kazimierzowskiej znany przewódca bolszewików w Polsce Rodzeń - Starkiewicz, skazany na dożywotnie więzienie. Według wszelkich danych ucieczka ta była z góry uplanowana. Dziwić się jedynie należy, że władze więzienne skazańca na dożywotnie używały do robót, przy których łatwo uciec, oraz że wtedy strzegł go jakiś dozorca Ukrainiec.

Ujęcie krakowskiego złodzieja. Wczoraj aresztowała tut. policja Mikołaja Podhalicza, sprawcę okradzenia w Krakowie przy ul. Powiśle 12 mieszkania dra Jana Gołąba z garderoby, wartości 2 miljonów marek.

Strzał w okno. Jakiś nieznany „myśliwy" strzelił onegdaj, prawdopodobnie z flobertu, w okno mieszkania dra Henryka Awina, przy ulicy 3-go Maja 7, i zbił szybę wartości 40.000 marek. Znalezioną kulę, jako corpus delicti przedłożył poszkodowany komisarjatowi policji.

Konduktor złodziejem. Onegdaj policja przyaresztowała Józefa Schaliga, konduktora kolejowego, zam. przy ul. Jozafata 9, za kradzież w pociągu Janowi Teodorowskiemu kierownikowi szkoły ludowej z Niemiec, koło Lubaczowa, portfelu z 93.000 marek.

„Rycerskość wieśniacza" czyli śmiertelna bójka parobków wiejskich. W czasie zabawy u Piotra Mercały w Kuśnierach koło Bartatowa kilku parobków, podochoconych wódką, rozpoczęło bójkę. Pierwszy z nich Jurko Tuziuk wydobył z pod kurtki druciany bykowiec i uderzył nim Wasyla Szewczuka, a gdy Szewczuk odebrał mu bykowiec, wtedy napastnik szewskim młotkiem uderzył go w głowę. Następnie Piotr Ostrowski odebrał Tuziukowi młotek i zadał mu dwa ciosy w głowę. W czasie tej bójki zbito w izbie lampę, a parobcy zmasakrowali tak dotkliwie Tuziuka, że ten zmarł nazajutrz. Posterunek policji w Gródku Jagiellońskim przyaresztował Piotra Ostrowskiego i Wasyla Mercałę, jako sprawców śmiertelnego pobicia Tuziuka, trzeciego zaś ze sprawców, Wasyla Szewczuka również silnie pobitego, pozostawiono na razie na wolności.

—o—

Niklowe pieniądze faszystów włoskich. Ministerjum finansów w Rzymie przystępuje wkrótce do wydania 100 miljonów lirów w monetach niklowych po 2 liry, 1 lirze i 50 centesimów. Nowe monety posiadać będą na jednej stronie wizerunek króla, po przeciwnej zaś postać liktora, symbol faszystów.

Telefonistka krakowska mogła spowodować śmierć człowieka

W Krakowie zapadł onegdaj wyrok skazujący niejakiego Dzierżwę na karę śmierci przez rozstrzelanie za napad rabunkowy. Obrońca Dzierżwy adw. dr. Rosenzweig postanowił zwrócić się telefoniczną drogą do kancelarji cywilnej prezydenta Rzeczypospolitej w Warszawie, z prośbą o ułaskawienie skazańca.

Centrala telefoniczna w Krakowie zlekceważyła sobie jednak tę sprawę i dopiero po trzech kwadransach usilnych próśb i przedstawień, że tu idzie o życie człowieka, była łaskawa pani telefonistka połączyć prezydjum sądu okręgowego w Krakowie z Belwederem. Międzymiastowa centrala (7777) w niewytłumaczony sposób nie chciała łączyć, odsyłając sąd to na nr. 2397, to na 20 to na 250, to znowu na 2006. Po wielkich dopiero trudach uzyskano połączenie, a kancelarja cywilna prezydenta Rzeczypospolitej odpowiedziała, że prezydent Wojciechowski polecił wstrzymać wykonanie wyroku śmierci. Bezpośrednio potem przewodniczący trybunału doraźnego, z prokuratorem i obrońcą Dzierżwy adw. dr. Rosenzweigem udał się do celi więźnia celem zakomunikowania mu o ułaskawieniu. Dzierżwa przyjął to w pierwszej chwili obojętnie, a następnie ochłonawszy rzucił się na kolana i wybuchnął płaczem.

Syn powiesił ojca.

DO ZBRODNI TEJ POPCHNĘŁO GO NIEMORALNE ŻYCIE OJCA.

We wsi Maksymowice, w powiecie samborskim, żył gospodarz Hryć Wawryn, który, mimo swoich 57 lat, nie przestał utrzymywać stosunku miłosnego z Prakseda Zającówną. Ze stosunku tego miała Prakseda 6-letniego chłopca.

To niemoralne prowadzenie się Hrycia Wawryna, było źródłem ustawicznych niesnasek i kłótni w domu. Na tem też tle zrodziła się nienawiść prawowitej żony Wawryna do swego niewiernego męża i tegoż syna 22-letniego Michała. Dom Wawrynów przemienił się w istne piekło.

Niedawno znów powstała kłótnia i bójka, a młody Michał pobił nawet ciężko starego Wawryna. Na drugi dzień wieczorem ojciec wszczął nową awanturę i powypędzał wszystkich z domu.

Domownicy, powróciwszy nad ranem do chaty, zastali drzwi zamknięte, a w stajni znaleźli zwłoki starego Wawryna.

Policja zawezwała komisję sądowo - lekarską i ta stwierdziła, że denat nie popełnił samobójstwa, lecz został przemocą powieszony. Świadczyły o tem ślady zadrapań i okaleczenia, znalezione na ciele powieszonego. Wobec tego wyrodnego syna aresztowano i odstawiono do sądu w Samborze.

Polskie wagony pocztowe. W fabryce Lilpoop Rau i Loewenstein w Warszawie, przedstawiciele władz odbyli oględziny nowych wagonów pocztowych, w swoim czasie w liczbie piętnastu zamówionych. Z tego sześć wagonów jest już na wykończeniu. Przedstawiają się one korzystnie.

Rekwizycja mieszkań dla posłów. Komisja prawnicza przyjęła zmianę 7-go art. ustawy o rekwizycji mieszkań, w myśl którego w hotelach można będzie rekwirować mieszkania dla posłów i senatorów.

Podrożenie artykułów apteczno-drogueryjnych. Przedstawiciele rady drogistowskiej Polskiego Związku drogistów hurtowych, złożyli cennik Nr. 3 towarów apteczno-drogueryjnych. Nie zmieniono cen amoniaku, kwasu karbolowego nieoczyszczonego, octu i sody wszelkich gatunków. Obniżono natomiast ceny benzyny. Ceny wszystkich pozostałych artykułów zostały podwyższone.

—o—

Reduta Techników. Dnia 27. stycznia odbędzie się w Teatrze Nowości „Reduta Techników“. Początek o godzinie 11 wieczorem.

Komitet budowy gimnazjum jubileuszowego im. Komisji Edukacyjnej w Brzuchowicach uprasza o nadsyłanie wszelkich listów i zapytań, oraz składek i ofiar pod adresem skarbnika Komitetu, p. dra Stefana Uhmy, dyrektora Miejskiej Kasy oszczędności we Lwowie przy ul. Wałowej 9.

Prof. dr. Węglowski
OPERATOR
ordynuje od godz. 3—4 po południu
ul. Łyczakowska l. 30. 8339

PODKŁAD!! na płaską stopę i ochraniacz na odmrożenia nkostne — polecane przez WP. lekarzy-specjalistów 5330
ZAKŁAD OBUWIA ORTOPEDYCZNEGO **L. NOWOSAD**
Lwów, ul. Słowackiego 6. — Telefon 353

Z teatrów.

60 rocznica powstania styczniowego w Teatrze Wielkim. W niedzielę o godz. 3 popoł. odbędzie się uroczystość uczczenia 60 rocznicy powstania styczniowego, na którą złożą się: przemówienie maj. Machalskiego, deklamacja art. dram. Pelińskiego wiersza p. t. „W górę serca“ napisanego przez artystę malarza powstańca L. Benedyktowicza i opera Moniuszki „Straszny dwór“. Bilety do nabycia od dziś w kasie Teatru Wielk.

W niedzielę wieczorem na ogólne żądanie „Bajadera“ z Milowską i Kuligowskim, którzy powrócili z Krakowa z gościnnych występów w tej samej operetce.

TEATR WIELKI.

Sobota 20. stycznia o godz. 3 „Bracia Lerche“ komedja w 3 aktach Asnyka.

Sobota 20. stycznia o godz. 7 „Coppelia“ balet w 3 aktach Delibesa.

Niedziela o godz. 3 „Uroczystość ku uczczeniu 60 rocznicy powstania styczniowego“: przemówienie majora Machalskiego, II. Deklamacja p. Pelińskiego wiersza Benedyktowicza „W górę serca“. III. „Straszny dwór“ opera w 3 aktach St. Moniuszki.

TEATR MAŁY.

Sobota 20. stycznia o godz. 7 „Sublokatorka“ krotochwila w 3 aktach Siedleckiego.

Niedziela 21. stycznia o godz. 3'30 „Roztwór prof. Pytla“ komedja w 3 aktach Winawera.

Niedziela 21. stycznia o godz. 7 „Czy jest co do oclenia?“ farsa w 3 aktach Hennequina i Vebera

TEATR NOWOŚCI.

Sobota 20. stycznia o godz. 7 „Za dawnych dobrych czasów“ operetka w 4 aktach Stolza.

Niedziela 21. stycznia o godz. 3'30 „Słomiana wdówka“ operetka w 3 aktach Blecha.

Niedziela 21. stycznia o godz. 7 „Bajadera“ operetka w 3 aktach Kalmana.

Poniedziałek 22. stycznia o godz. 7 „Bajadera“ operetka w 3 aktach Kalmana (50 prc. zniżki).

Repertuar Biura koncertowego M. Tuerka.

Niedziela 21. stycznia: Koncert Polskiego Towarzystwa Muzycznego z udziałem St. Szymanowskiej i dr. E. Steinbergera.

Wtorek 23. stycznia: Józef Pembaur (Monachjum) pianista. 8331

Towarzystwo „OCHRONA ZIEMI“
otwarło biuro pośrednictwa w kupnie-sprzedaż dóbr i realności miejskich, oraz w dzierżawach.
Czysty dochód przeznaczony na za osprowanie osad inwalidów z Obrony Lwowa.
Lokal biura Lwów, ul. Legionów 3, oficyny, I. p. na prawo. — Godz. urzęd. od 10 i od 6—7 wiecz. 43

Ekonomista.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 19. stycznia.

Na targu akcji przemysłowych ruch ożywiony. Kursa naogół chwiejne — zaznacza się lekka zwyżka. W walutach kursa znacznie spadły. Ze względu na spodziewaną dalszą zniżkę, na targu rezerwa.

Chodorowskie początkowo awansowały do 66000, ustaliły się potem przy 64000 (w Krakowie 66000). Ojkos z 67000 poszedł w górę na 71000 Gaz Gafota 7750, nieef. 6500. Zieleniewski przejściowo 67000, przy końcu tylko 64500 (w Warszawie 58000 do 60000). Polska Nafta ustaliła się przy kursie 9000 (w Warszawie 8450 do 9400, w Krakowie 9500 do 10500). Siersza górn. u nas 50000 (w Krakowie 56000). Browary nieco słabsze 150.000, potem 95.000, po zamknięciu chciano płacić drożej. Parowozy wahały się między 12400 a 13500, zakończyły 12700, nieef. 12000 (w Warszawie 11600 do 13500, w Krakowie 11800). Siersza el. rozpoczęła i zakończyła kursem 8000, przejściowo droższa. Polski Glob pod koniec 1400. Karpat 9000, potem tylko 8800. Pocisk z 10000 spadł na 9750. Rakszawa 62000, przejściowo 61500, pod koniec 61000. Pezet spadł raptownie na 7500. Polsot 7200.

W akcjach bankowych ożywione transakcje. Bank Przemysłowy przejściowo doszedł do 3250, pod koniec 3150. Pow. Bank Kredyt. 675. Bank Hipoteczny wahał się między 1800 a 2100. Ziemski Bank Kredyt. 2200, potem 2400.

Dolary 31000, następnie 31250 (w Warszawie 28500 do 31000, w Krakowie 29600 do 29400). Nowy Jork 30000, pod koniec 31000 (w Warszawie 29500 do 31000, w Krakowie 31700). Budapeszt 12. Belgia u nas 1875 (w Warszawie 1700 do 1800). Wiedeń słabszy, zakończył 50 (w Warszawie 45 do 51). Zurych spadł na 6200 (w Warszawie 5500 do 5830, w Krakowie 5700). Paryż wahał się między 1950 a 2150 (w Warszawie 1875 do 1985). Londyn znacznie słabszy, spadł na 134.000 (w Warszawie 138.000 do 144.500, w Krakowie 144.000). Praga pod koniec 840 (w Warszawie 775 do 880). Czerniowce 150. Berlin z 1.70 obniżył się na 1.60 (w Warszawie 1.27 i pół do 1.40, w Krakowie 1.47 do 1.50). Za korony czeskie płacono 920, za franki fr. 2000, za korony austr. 50.

Tendencja w akcjach chwiejno-zwyżkowa, w walutach zniżkowa. Usposobienie nadal bardzo ożywione.

GIEŁDA NIEOFICJALNA.

Wczoraj przez cały dzień tendencja zniżkowa, dolary spadły o 4 do 5 tysięcy, stosunkowo też i inne waluty. Obrót słaby.

Dolary amer. 28500 do 29000; 1-ki i 2-ki 28300 do 28600; dolary kanad. 28000 do 28500; 1-ki i 2-ki 28000 do 28200; marki niem. 185 do 190; setki 170 do 175; drobne 160 do 165; leje 125 do 130; drobne 115 do 120; czeskie kor. 900 do 950; drobne 900 do 920; austr. tys. now. emis. 1400 do 1500; star. em. 3100 do 3200; setki now. em. 140 do 150; star. em. 300 do 320; 50 kor. 60 do 70; 20 kor. 22 do 28; 10 kor. 12 do 14; 1-ki i 2-ki 0.45 do 0.50; austr. stempl. 56 do 58; austr. przekazy 58 do 65; ruble 5-setki 1.05 do 1.10; setki „Kącik“ 12 do 14; setki zwykłe 1.00 do 1.20; 25 rub. 1.00 do 1.10; 10 rub. 0.90 do 1.00; reszta drob. 0.50 do 0.60; dumskie tys. 20 do 25; dumskie 250 rub. 15 do 16; karbowańce

Róg aluminjowy, wirujący w powietrzu.

ZDEMASKOWANIE OSZUKAŃCZYCH PRAKTYK SŁYNNEGO MEDJUM ANGIELSKIEGO. — ŁATWIEJ UDAWAĆ DUCHA, NIŻ KRAŚĆ.

Fryderyk Munings - Jaulton, znany w Anglji jako medjum, dopuścił się niedawno zwyczajnego włamania kradzieży, zaco **skazany został na dziewięć miesięcy więzienia.** Nazwisko jego jest dobrze znane we wszystkich kołach spirytystycznych, a opowiadają nawet, że zmarły król Edward VII., jakoteż znany z czasów wojny światowej lord Kitchener, bardzo często brali udział w jego eksperymentach; znano go w kołach spirytystycznych pod nazwą **„medjum - trębacz“**, albowiem zazwyczaj popisywał się **małym rogiem aluminjowym**, który — jak twierdzili jego słuchacze — **podnosił się sam ze ziemi**, oblatywał wszystkich uczestników seansu **po kolei** i pozwalał słyszeć słowa w najrozmaitszych tonacjach. Okazało się jednakże, iż **był to tylko zręczny trick**, wobec czego **zabroniono mu** nadal uprawiać oszukańczy proceder.

Z braku innego zajęcia **jął się rzemiosła złodziejskiego**, ale szczęście mu nie dopisało, gdyż zaraz przy pierwszym występie **przydybano go, oddano w ręce sprawiedliwości** i zamknięto na czas dłuższy do więzienia, gdzie spokojnie **rozmyślać mu przyjdzie nad zmiennością losów ludzkich.**

0.90 do 1.05; hrywny 1.05 do 1.15; franki francuskie 2100 do 2200; funty szterl. 160000 do 165000; franki szwajc. 6000 do 6200.

Złoto: 20 kor. 140000 do 142000; 20 frank. 135000 do 138000; 20 mark. 143000 do 144000; 10 rub. 155000 do 160000.

Srebro: korony austr. 2000 do 2200; 5 kor. 10500 do 10800; floreny 5300 do 5500; ruble 9500 do 10000; kopiejki 40 do 42; dolary amer. 22000 do 23000; dolary kanad. 21000 do 22000; leje 2250 do 2300.

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Kraków, 19 stycznia.

(PAT.) Akcje. Transakcje. Polskie Tow. handl. 4700, Pharma 700, Polski Glob 1000, Zieleniewski 62000, Trzebinia fabr. masz. 30000, Automotor 4400. Górka 65000, Siersza górnicza 58000, Tepege 43000, Polska nafta 11000, Krakus 15000, Rafin. Chodorów 66000, Elektrownia Siersza 8500.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 19 stycznia.

(PAT.) Waluty i dewizy. Transakcje. Dolary Stan. Zjedn. 28500, frank franc. 1920.

Czeki na: Belgję 1700, Berlin 1.40, Holandję 12700, Londyn 142000, N. Jork 29500. Sztokholm 8160, Szwajcarję 5500, Wiedeń 0.51, Włochy 1500, Pragę 775.

Papiery wartościowe. Transakcje. 4 i pół prc. listy ziem. (mk.) 57 i pół.

Akcje. Transakcje. Bank dysk. warsz. 30000. Bank handlowy warsz. 36500. Bank Spół. zar. w Poznaniu 17000, Polski Bank handl. 23000, Bank dla handlu i przem. 16000, Polski Bank przem. Lwów 2900. Bank Zjedn. ziem polsk. 10000, Bank zachodni 39000, Scholce i Kijewski 58000, Cegielski 76000, Tow. akc. fabr. cukru 540.000, Firlej 8200, Tow. przem. drzew. 7500, Warsz. kop. węgla 110.000. Lilpop, Rau i Loewenstein 90000, Modrzejów 73000, Ostrowieckie zakł. 80000, Ortwein i Karasiński 10500, Rudzki i Ska 38500, Rohn i Zieliński 19000, Starachowice 40000. Pocisk 7000, Fabryka parow. 11600. Żyradów 1800.000, J. Borkowski 6550, Bracia Jabłkowscy 9800, Warsz. Tow. trans. i żegl. 4300, Polska nafta 8450. Nobel 16200. Wild 17500, Łazy 52000. Zieleniewski 58000, Polbal 3600, Lenartowicz 10000, Siła i Światło 6500.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. wł. (m) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej tendencja dla walut i dewiz zagranicznych była zniżkowa. Akcjami bankowymi małe obroty przy tendencji utrzymanej dla akcji handlowych. Dla akcji przemysłowych tendencja silnie zwyżkowa.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 19 stycznia.

(PAT.) Kursa początkowe. Berlin 0.02 pięć ósmych, N. Jork 538, Londyn 25.01, Paryż 35.90, Medjolan 25.62, Praga 15, Budapeszt 0.20 jedna ósma. Bukareszt 2.80, Warszawa 0.01 trzy czwarte, Wiedeń 0.0075, Austr. kor. stempl. 0.0076.

Zurych, 19 stycznia.

(PAT.) Kursa końcowe. Berlin 0.02 i pół. Holandja 213.20, N. Jork 537 trzy czwarte, Londyn 25.01, Paryż 35.70, Medjolan 25.62, Praga 14.80, Budapeszt 0.20 jedna czwarta, Bukareszt 2.80. Belgrad 3.60, Warszawa 0.01 pięć ósmych, Wiedeń 0.0075, Austr. kor. stempl. 0.0076.

Wyjazd kpt. Barana do Anglji. Z końcem grudnia ub. roku wyjechał do głównej angielskiej szkoły gimnastyczno-strzeleckiej w Oldershot pod Londynem znany sportsmen i lekkoatleta, kpt. Jan Baran. Ma on spędzić 3 miesiące, celem zapoznania się z metodą ćwiczeń, oraz ogólnym kierunkiem pracy, jakoteż samemi ćwiczeniami sportowemi.

WYJAŚNIENIA I PORADY w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracyi Lwów, Sokoła 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy.

POSADY I PRACA

Rządca-administrator z ukończoną szkołą rolniczą i 12-letnią praktyką w intensywnych rolno-przemysłowych gospodarstwach, obznajomiony z ustawami, poszukuje posady. Zgłoszenia do Administracji pod W. 5a. 5

W razie objęcia dworu, zarządca zamku były oficer poszukuje posady w kraju lub za granicą. Zarząd Zamku Kramczyn, Małopolska. 401

Przyjmę posadę na kierowniczem stanowisku w poważnem przedsiębiorstwie przemysłowo-handlowem. Posiadam praktykę, studja i najlepsze referencje. — Zgłoszenia do Administracji „FACHOWIEC DRZEWNY". 448

Posadę przyjmie uzdolniony fachowiec, w dziale kolorowym, farbowym, perfumeryjnym, liczy tylko na pierwszorzędną instytucję. Zgłoszenia do „Gazety Porannej" pod „Fachowiec". 410

Ust nowanego finansowca, ... zdolnego do samodzielnego prowadzenia agend biur wych o większego przedsiębiorstwa poszukuje się. Zgłoszenia do „338" do Administracji Gazety Porannej. 430

Magazynier(ka) ... potrzebny do fabryki ... Wymagane świadectwa wyziałowe. Zgłoszenia ... Matejki 8, parter lewy. 4 7

Rutynowana manipulantka ... z buchalterją potrzebna. Piekarska 17, parter. Zgłoszenia od 2—3 po południu. 428

Fryzjerski pomocnik natychmiast poszukiwany. ... Sambor, ul. Kopernika. 343

Zakład fryzjerski ... Pilcha w Drohobyczu poszukuje zdolnego pomocnika. 8345

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

FR SY do ... poleca M. ... Lwów, Krasickich 18 a. 459

Sprzedam ... Informacji udzieli Feliks Gl... Lwów, Łyczakowska 4/III. p. 8362

Jedyne ... kapelusze ... fabryki kapeluszy Rudolfa Neuwelt ... Marjacki & Kaźmierczowska ..., Gródecka 72 ... 212

Wal-e ... lwowski ... M. STEINHAUS LWÓW, ... 8.A. 8227

Wykwintna palisandrowa jadalnia okazyjnie do sprzedania u firmy Krykiewicz, Zamarstynów, ul. Lwowska 29. 341

Do sprzedania cysterna wagonowa 15 ton w dobrym stanie. Poważni reflektanci zechcą zwracać się pod adresem Husiatyn, Syndykat Wschodni. 8325

Sprzedam teren naftowy na dwa szyby w Dolnem Zagłębiu Borysławskiem pod nazwą Ropa Jarmusza XVII (siedemnaście), obciążenie Bruttowe 14 proc. Cena 5 miljonów marek. Zgłoszenia pod Tadeusz Wawro, Rudk. 8327

K. HAWRANEK, ul. Rutowskiego 10. Dom Komisowy ma na sprzedaż okazyjnie suknie balowe, wizytowe, kostjumy, kapy na łóżka, porcelana, plusz na metry, makatę turecką, płaszcze damskie. 412

Do sprzedania: 1 piła wstęgowa, 1 freserka, 1 cyrkularka (stół żelazny), 1 gater 580 mm ewentualnie do zamiany na mniejszy 450 mm, 1 kaspar czeski Nr1, 1 motor benzynowy na kołach marki Clayton Schutleworth, wszystkie maszyny w bardzo dobrym stanie. Oferty nadsyłać do Zarządu dóbr Żyznów p. Strzyżów n/W. 8328

Do sprzedania jedna czwarta kamienicy przy ul. Długosza l. 3. Wiadomość: Bezdek, Pańska 15 od 2 do 5 popołudniu. 8359

Piano ... najlepszej marki do sprzedania. Zgłoszenia reflektantów Administracja Gazety Porannej „Gozdawa". 410

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Dwa pokoje z dwoma przedpokojami i łazienką przy ul. Fredry, nadające się na pierwszorzędne biuro, zamienię na cztery pokoje z nowoczesnym komfortem, ewentualnie poza centrum miasta. Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności Biuro dzienników Scherera Pasaż Hausmana pod „18 2". 462

Odstąpię lokal sklepowy z magazynem, oraz urządzeniem przy ulicy Zyblikiewicza. Zgłoszenia pisemne nadsyłać do biura ogłoszeń Sokołowskiego, ul. Jagiellońska 7 pod „Lokal sklepowy". 417

ZGUBIONO — ZNALEZIONO

Zg... ... czeniu ... Gr... się o uni ważnia się. 452

Kupujcie złotą pożyczkę

MAŁŻEŃSTWA

Panna lat 20, ... ta, bl... przystojna, pragnie poznać Pana starszego, ... cel matrymonialny do Administracji „Przyszłość". 426

ROZMAITE

Manicure dla pań i panów poleca Józef Haberman, Mikołaja 1. 433

Częstochowa. Osoba inteligentna, prowadząca kursa handlowe w Częstochowie, zdolna do zorganizowania i do zastępstwa firmy w każdej gałęzi handlu odda mieszkanie i biuro z maszyną do pisania i telefonem jako spólniczka do przedsiębiorstwa handlowego dla okolic Częstochowy i Górnego Śląska. Zgłoszenia: Kier. kursu handlowego R. Szumachowa, Częstochowa. Dąbrowskiego 5/a. 450

Kupiec pierwszorzędnej marki zaszczytnie znany w całym kraju przystąpi ze znacznym kapitałem do spółki do poważnego przedsiębiorstwa handlowego we Lwowie ewentualnie udzieli swej firmy a w razie potrzeby obejmie kierownictwo przedsiębiorstwa. Zgłoszenia do biura wagowego, Kopernika 2. 451

Kalosze przyjmuje do naprawy skład obuwia, Jagiellońska 1. 455

Gustownie, szybko, tanio suknie balowe, wizytowe, płaszcze, kostjumy wykonuje znana pracownia Julianny Czekanik, Lwów, Domagaliczów 7 (boczna Ochronek). 416

PASY SKÓRZANE
angielskie nie obciążone poleca
BETEMA, Lwów, Gródecka 2.
WIELKI ZAPAS NARZĘDZI! 8330

W Warszawie, posiadając obszerny lokal, z którego dwa pokoje wydzielone na biuro, w centrum, oraz skład na kilka wagonów towaru, przyjmę solidne propozycje handlowe, przedstawicielstwo, towar w komis ewent. spółkę. Rozporządzam kapitałem do 10 miljonów. Oferty. „Kupiec-chrześcijanin" do biura ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. 83..

CZAS
odnowić przedpłatę

KASZEL i CHRYPKĘ leczy najpewniej **„SULFOCOL"**
wyrobu ZAKŁ. CHEM. „LAOKOON" WE LWOWIE stosowany z znakomitym skutkiem przez wszystkich lekarzy. 8163

Dla młynów, tartaków dynamy kompletne do oświetlenia poleca HENRYK SONNENSCHEIN, Sienkiewicza 8 8361

Specyalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER,
Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6. 449

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Dr. J. MUND b. sekundarjusz szpitala wied. i lwowskiego ordynuje od 8 — 9, 12—1 i 3—6, Lwów, Asnyka 1 (róg Pańskiej). 403

Dr. Regina Reichenstein-Nadlowa
ordyn. w chorobach skórnych i wener. dla kobiet od 8—9 i 2—4, pl. Halicki 7 (nad Kawiarnią Centr.) 109

Akc. Tow. Zjednoczona Korporacja Bałtycka w Londynie, filja Lwowska pod adresem Polski Bank Handlowy Halicka 19.
Nadeszły do Lwowa tłuszcze jadalne, tłuszcze do wyrobu mydła, kakao. Próbki i ceny w Polskim Banku Handlowym w godz. 11—2 i 5—7 po poł. 380

Żarówki oszczędnościowe
abażury do lamp na zamówienie
poleca najtaniej
MARJAN LEIKERT
391 **Lwów, plac Akademicki 3.**

ŁYŻWY narty różnych systemów poleca hurtownie i detalicznie
J. Rosenmann Lwów, Akademicka 25.
8319

„PŁÓTNO" tkalnia — Lwów, ul. Zimorowicza 23.
mienia len i konopie za płótna, cejgi i sukna, dostarcza różnych wyrobów powroźniczych z własnych warsztatów.
4730

TABLICE lane i malowane
wykonuje najtaniej RYTOWNIK 8303
I. GOLDGLIER
LWÓW, UL. SYKSTUSKA 17.

„Rittera"
proszek drożdżowy
i
cukier waniljowy
wszędzie do nabycia!
7163

Firanki TAPETY, DYWANY, KAPY, KANIZE, CERATY, LINOLEUM, STORY do OKIEN — poleca najtaniej
E. KICZALES i A. MARGULIES
LWÓW — SYKSTUSKA L. 18
8309

Kobiety do roznoszenia GAZET potrzebne. —
Zgłoszenia „Gazeta Lwowska" Podwale 3.
8316

Kurs kroju
dwumiesięczny, poranny, **Jadwigi Baumanówny** z Warszawy, egzaminowanej uczennicy Szkoły kroju Czarnowskiej w Warszawie, byłej długoletniej współpracownicy konfekcji damskiej Marji Opolskiej we Lwowie, otwiera się dnia 8 lutego. Szkoła „Ecole Reforme", Pańska 14. Wpisy do 5. lutego 8298

Łyżwy najlepszej marki poleca hurtownie i detalicznie A. Friedfeld, Lwów, Jagiellońska 9. 8272

NAJROZMAITSZE
Pantofle, Papucze
f t. r. męskie, damskie i dziecinne, poleca fabryka
ul. Wronoskich L. 4.
Biuro i sprzedaż
8332 ul. Krakowska 14, I. p.

APTEKA pod „Srebnym Orłem"
we Lwowie, ul. Krakowska 26
Mr. Rafała Kurzroka
przedtem Z. Ruckera
poleca wszystkie specyfika krajowe i zagraniczne, oraz opatrunki, artykuły gumowe i chirurgiczne. 8363

BANK ROLNICZY S. A.
WE LWOWIE, UL. KOPERNIKA 20
Poszukuje do natychmiastowego wstąpienia:
1) samodzielnego korespondenta bankowego z dokładną znajomością języka niemieckiego
2) samodzielnego buchaltera-bilansisty.
433
Zgłoszenia osobiście w Dyrekcyi Banku między g. 10-11.

Odmrożenie!
Maść „Mrozol"
(z korzeniem) 195
leczy goi ranki i zapobiega odmrażaniu się kończ... w aptekach i drogerjach.

Podpisujcie złotą pożyczkę

GRZYBY ZNAKOMITE POMORSKIE KRAJANE ma na składzie HURTOWNIA KOLONIALNA Ska zo. p. Lwów, Kl. Tańskiej 3.
8323

Do dnia 25. stycznia b. r.
przyjmujemy hurtowne zamówienia
na **WĘGIEL** górnośląski
dowolnych sortymentów, pierwszorzędnej jakości z kopalń „Gieschego Spadkobiercy", dając P. T. Odbiercom pełne gwarancje wysyłki węgla do dni 14.
TADEUSZ WASUNG i Ska Dom rolniczo-handl.
we Lwowie, ul. Wałowa L. 3.
460 Telefon Nr. 33.. Adres telegraficzny „Twasung-Lwów".

WĘGIEL
krajowy i górnośląski
z gwarantowaną dostawą do 8 dni dostarcza na korzystnych warunkach
Warszawskie Towarzystwo „ŻELAZO"
Kraków, Potockiego 4. 8356 Telefon 3482.

Drukiem Spółki druk. „Prasa", ul. Sokoła 4. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI